

Zobacz także:

[Szczegółowy życiorys C.T. Russella](#)

[1869-1875 - Przełom w poszukiwaniach](#)

SPOTKANIE Z BARBOUREM

(1876-1877)

1876 rok

(Russell ma 24 lata)

W styczniu 1876 roku, podczas podróży służbowej do [Filadelfii](#), 24-letni Charles Russell otrzymał czasopismo religijne [Herald of the Morning](#) (*Zwiastun Poranka*). Już po grafice widocznej na okładce, zorientował się, że było ono wydawane przez Adventystów.

Czasopismo to było wydawane przez kaznodzieję adwentystycznego [Nelsona Barboura](#) (1824-1905). Po zawodzie 1844 roku wyznaczył on nową datę drugiego przyjścia Jezusa Chrystusa, wskazując na 1873 rok, a następnie na jesień 1874 roku. Gdy daty te minęły, Barbour przeprowadził wnikliwą analizę wersetów z 24 rozdziału Ewangelii Mateusza ([Mat. 24:27,37,39](#)). Zgodnie z przekładem [The Emphatic Diaglott](#) rozumiał, że greckie słowo *parousia* oddano w języku angielskim jako „przyjście”, a powinno być „obecność”. Była to wskazówka, za którą podążając, Barbour właściwie rozumiał proroctwa chronologiczne. Zrozumiał także, że drugie przyjście Chrystusa na ziemię będzie niewidzialne dla oczu ludzkich i zaczął tego nauczać. Dlatego w 1873 roku rozpoczął wydawanie czasopisma religijnego *The*

Nelson Barbour (1876-1877)

Midnight Cry (Krzyk o Północy), które rok później zmieniło nazwę na *Herald of the Morning*. I właśnie jeden egzemplarz tego czasopisma trafił w ręce pastora Russella.

Charles, biorąc tę adwentystyczną gazetę w ręce, spodziewał się, że tradycyjnie napotka w niej kolejną wyznaczoną datę „spalenia świata” – jednak z zaskoczeniem odkrył, że jej redaktor pisze niezwykle rzeczy. W numerze tym Nelson Barbour opublikował list niejakiego B.W. Keitha z miejscowości Danville w stanie Nowy Jork. Przedstawiał on swoje doświadczenia związane ze spodziewanym powrotem Chrystusa na ziemię w latach 1873/1874. Barbour przy tej okazji zaprezentował pogląd, że celem drugiego przyjścia Chrystusa nie miało być zniszczenie całego świata, ale błogosławienie wszystkich rodzin ziemi. Dodatkowo napisał, że Chrystus nie miał przyjść w ciele, ale jako niewidzialna dla ludzkich oczu istota duchowa. Podkreślał przy tym, że Chrystus już jest obecny na ziemi jako potężna i niewidzialna istota, że przyszedł „jak złodziej w nocy” – czyli ukradkiem, niepostrzeżony dla świata, jednakże objawiony gorliwym, czuwającym świętym (1 Tes. 5:2-4). Wskazywał także, że rozpoczęło się „żniwo pszenicy” (Mat. 13:1-58), że jest to czas zbierania Jego Kościoła – Oblubienicy – czas oddzielania „pszenicy” od „kąkolu” i że proces ten będzie postępował, a świat tego nie będzie świadomy.

Russell napisał później:

„Ucieszyłem się, że inni przychodzą do tego samego zrozumienia, lecz byłem zdumiony, gdy zauważyłem ostrożne stwierdzenie, że Redaktor *The Herald of the Morning* wierzy, iż prorocтва wykazują, że Pan jest już obecny na świecie, niewidzialny i niewidoczny, i że czas Dzieła Żniwa, zbierania pszenicy już nastął oraz że taki pogląd był poparty przez prorocтва czasowe, co do których kilka miesięcy wcześniej miał wątpliwości.

I tutaj pojawiła się nowa myśl: Czy to mogło być możliwe, że prorocтва odnośnie czasu, które ja tak długo lekceważyłem z powodu ich nadużywania przez Adwentystów, miały rzeczywiście wskazywać, kiedy Pan miał być niewidzialnie obecny, by założyć swe Królestwo? – rzecz którą jasno widziałem, nie mogła być rozpatrywana w inny sposób. Wydawało się bardzo sensownym spodziewać się, że Pan zawiadomi swój lud co do tego przedmiotu, zwłaszcza że On obiecał, iż wierni nie będą pozostawieni w ciemności wraz ze światem, i chociaż »dzień Pański« przyjdzie na wszystkich innych jako złodziej w nocy (ukradkiem, niespodziewanie), to jednak nie miało to się odnosić do gorliwych, czuwających świętych – 1 Tes. 5:4.”

Wzbudziło to w Charlesie wielkie zainteresowanie. Tym większe, że część podobnych wniosków wyciągnął już wcześniej ze studium biblijnego prowadzonego w [Pittsburghu](#). „Pragnąc dowiedzieć się jak najwięcej z każdego źródła wszystkiego, czego Bóg chce nauczyć”, Russell natychmiast skontaktował się telegraficznie z Barbourem. Napisał, że zgadza się z nim w większości punktów, ale pragnie poznać więcej szczegółów i dowodów z Pisma Świętego, na podstawie których Barbour twierdził, że wtóra obecność Chrystusa i Żniwo Wieku Ewangelii rozpoczęły się jesienią 1874 roku.

Otrzymana odpowiedź potwierdziła przypuszczenia Russella, że Barbour posługuje się dokładnie tymi samymi prorocत्वami czasowymi co Wtórzy Adwentyści w 1873 roku. Najwyraźniej Barbour był Wtórym Adwentystą, który po zawodzie lat 1873-1874 kontynuował dalsze poszukiwania chronologiczne. Dzięki temu doszedł do wniosku, że spodziewania były właściwe, i jesienią 1874 roku Jezus Chrystus przyszedł we Swoim Wtórym Adwencie – jednak kluczem do zrozumienia całej sprawy była niewidzialność Jego duchowego przyjścia. Obaj umówili się na spotkanie.

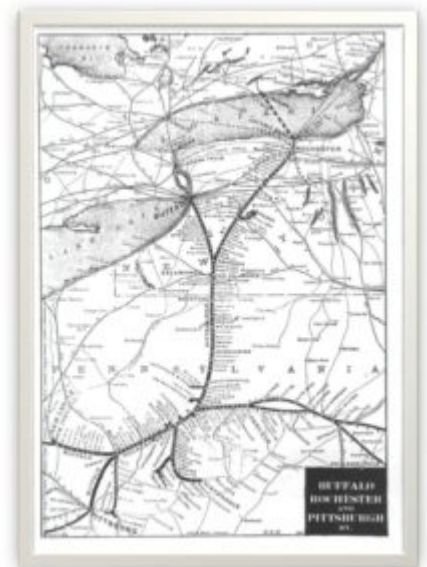

Buffalo, Rochester and Pittsburgh Railway

Po wymianie korespondencji, w marcu 1876 roku, 52-letni Barbour i jego współpracownik [John Henry Paton](#) (1843-1922) przyjechali na koszt Russella z [Rochester](#) w stanie Nowy Jork do [Allegheny](#) w stanie Pensylwania (odległość 285 mil – ok. 460 km).

Spotkanie okazało się niezwykle owocne dla obu stron. Russell i Barbour wysłuchali swoje argumenty oraz porównali wnioski wyciągnięte z badań biblijnych. Okazało się, że były one zaskakująco zbieżne ze sobą. Zapoczątkowało to ich owocną współpracę w służbie dla Boga, prawdy i braci.

Barbour przedstawił wyraźne dowody, potwierdzone prorocत्वami chronologicznymi, mówiące, że jesienią 1874 roku miało miejsce niewidzialne wtóre przyjście Chrystusa na ziemię. Równocześnie oznaczało to rozpoczęcie się okresu Żniwa Wieku Ewangelii. Dodatkowo Russell doszedł do zrozumienia, że w 1799 roku nastąpił początek czasów ostatecznych, a w 1874 roku rozpoczęło się błogosławione Tysiąclecie. Tę początkową fazę, w której właśnie żyli, nazwał „**Brzaskiem Tysiąclecia**”. Barbour natomiast przedstawił poglądy wskazujące, że zabranie świętych

Buffalo, Rochester and Pittsburgh Railway

powinno nastąpić w kwietniu 1878 roku. Barbour wskazał również, że wielu byłych Adwentystów, wciąż pamiętając rozczarowanie roku 1844, a następnie przeżywszy zawód 1873 i 1874 roku, zaczęło zupełnie tracić wiarę w Słowo Boże. Obaj mężczyźni zgodzili się, że muszą coś zrobić, i to szybko, dla dobra tych wszystkich Adwentystów. Wszystko, co zrozumieli ze Słowa Bożego, dostarczyło im motywacji do rozpoczęcia głoszenia z dużym zapałem i entuzjazmem właśnie objawianych prawd biblijnych. Russell wyraził to tak:

„Świadomość, że znajdowaliśmy się w okresie żniwa [koniec wieku] była dla mnie bodźcem, by rozpowszechnić prawdę na skalę większą niż do tej pory. Zatem postanowiłem rozpocząć żywiołową kampanię głoszenia prawdy”.

Później napisał jeszcze:

„[...] Będąc też pozytywnie nastawiony oraz zupełnie poświęcony Panu, zobaczyłem od razu, że te szczególne czasy, w których żyjemy, nakładają na nas, jako na uczniów Chrystusowych, pewien obowiązek. Skoro żyjemy w czasie Żniwa, to powinniśmy wykonywać pracę żniwarską, a »teraźniejsza prawda« ma być sierpem, którym będziemy prowadzić pracę zbierania i żęcia wszędzie między Jego dziećmi.”

Tymczasem Barbour powrócił do Rochester, a Russell dowiedział się, że czasopismo *The Herald of the Morning* cierpiało na poważny brak funduszy. W wyniku przeżytego zawodu, większość Wtórych Adwentystów straciła zupełnie zainteresowanie tematyką prorocत्व czasowych, i wstrzymała prenumeratę. Z tego powodu wydawanie *The Herald of the Morning* zostało wstrzymane.

The Herald of the Morning

Russell podjął wówczas szybką decyzję i sfinansował dalsze wydawanie tej gazety, stając się od października współredaktorem i bliskim współpracownikiem Barboura, który otrzymał także potrzebne środki finansowe na przygotowanie zarysu książki o Dobrej Nowinie, w skład której miały wejść wykresy czasów. W sierpniu 1876 roku Russell sfinansował publiczne wystąpienie Barboura w St. George Hall w Filadelfii, a także wziął udział w innych jego wykładach publicznych.

* * *

(Pierwsze wezwanie Żniwa Wieku Ewangelii 1874-1881)

PIERWSZY ARTYKUŁ RUSSELLA

W październiku 1876 roku Charles Russell w wydawanym przez [George`a Storrsa](#) czasopiśmie [The Bible Examiner](#) (*Badacz Biblii*) opublikował pierwszy swój artykuł. Nosił on tytuł: *Czasy Pogan – kiedy się zakończą?* (ang. *Gentile Times: When Do They End?*). Russell wykazał w nim, że „siedem czasów” z proroctwa Daniela zakończy się w 1914 roku, co będzie końcem Czasów Pogan. W ten sposób Russell rozpoczął swoją publiczną pracę. Od tego momentu możemy mówić o pracy i działalności pastora Charlesa Russella. Był to także początek dzieła **Pierwszego Wezwania Żniwa Wieku Ewangelii** (1874-1881).

Wtedy to grupa studentów biblijnych z Pittsburgha (licząca wówczas 30 osób) połączyła się z nieco liczniejszą grupą Barboura z Rochester. W październiku tego samego roku Russell został wybrany [pastorem](#) zboru badaczy Biblii w Pittsburghu. Jego krytycy oskarżyli go wówczas, że został swoistym duchownym nowej grupy religijnej. Russell odpowiedział im w tej kwestii:

„Jest wszakże inna, specjalna ordynacja dla tych, którzy są zwani sługami Ewangelii, do których sam się zaliczam. Ta ordynacja jest uznawana wszędzie przez wszystkie ugrupowania Kościoła; [...] powinna się odbywać przez wyciągnięcie ręki – przez głosowanie”.

Jako ciekawostkę można dodać, że od roku 1876 bracia z Pittsburgha zaczęli obchodzić [doroczną uroczystość upamiętniającą śmierć naszego Pana](#). Obchodzili ją w dniu, w którym według kalendarza żydowskiego przypadał 14 [Nisan](#) – dzień ofiarniczej śmierci Jezusa Chrystusa. W następnych latach (do 1893 r.) proszono braci z pobliskich miejscowości, aby w miarę możliwości przyjeżdżali do Pittsburgha, aby wspólnie obchodzić Pamiątkę. Z czasem jednak liczba braci tak wzrosła, że lepiej im było się zgromadzać w pobliżu miejsca zamieszkania.

* * *

W grudniu 1876 roku, w wieku 70-lat zmarł stryj Charlesa, Charles Tays Russell. Swój majątek pozostawił on żyjącym krewnym. W ten sposób Charles Russell odziedziczył 10 000 \$, co w tamtych czasach stanowiło fortunę. Część tych pieniędzy przeznaczył na kontynuowanie publikacji czasopisma *Herald of the Morning*, które natychmiast przedrukowało artykuł Russella „Czasy pogan – kiedy się kończą” (w oparciu o zapis [Łuk. 21:24](#)). Russell został wtedy umieszczony w wykazie wydawców czasopisma jako asystent wydawcy.

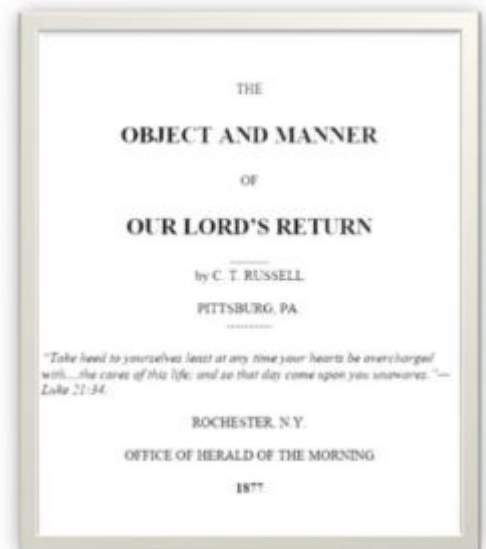
* * *

1877 rok

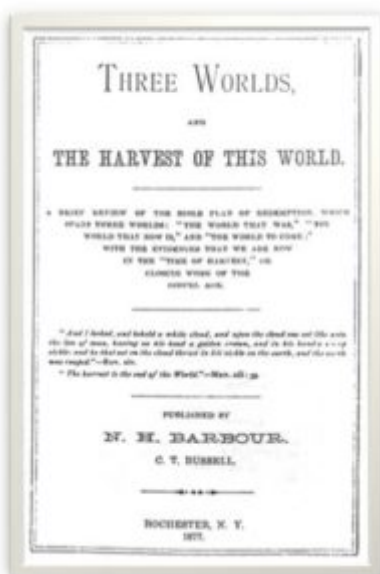
(Russell ma 25 lat)

(Pierwsze wezwanie Żniwa Wieku Ewangelii 1874-1881)

W styczniu 1877 roku Barbour wydał napisaną przez Russella obszerną broszurę zatytułowaną [The Object and Manner of Our Lord's Return](#) (*Cel i sposób powrotu naszego Pana*). Wykorzystując biura rozprowadzające czasopismo *Herald of the Morning*, sprzedano 50 tys. egzemplarzy tej broszury. Podkreślała ona, że Chrystus nie powróci w widzialnym ciele – jak to powszechnie rozumiano – ale jako potężna, niewidzialna duchowa istota, mająca panować na ziemi, by ustanowić z dawna obiecane Tysiącletnie Królestwo Boże i sprowadzić błogosławieństwa restytucji na cały rodzaj ludzki.

The Object and Manner of our Lord's Return

Three Worlds, and the Harvest of This World

Pod wpływem nauk tej broszury, Nelson Barbour i jego współpracownik John Paton zaczęli wspólnie pisać nową publikację, która miała na celu zebranie całości zrozumianej przez nich dotychczas teologii biblijnej. W krótkim czasie dołączył do nich również Charles Russell. Gdy ją ukończyli, okazało się, że powstała 197-stronicowa książka, którą zatytułowali [Three Worlds and the Harvest of This World](#) (*Trzy światy i żniwo tego świata*). Russell sfinansował jej wydanie na wiosnę 1877 roku.

Była ona autoryzowana przez Barboura. Przedstawiono w niej wszystkie ich aktualne poglądy.

Wyjaśniała liczne proroctwa, równoległości czasowe i zagadnienia chronologii biblijnej, wskazując, że na jesieni 1874 roku rozpoczęła się niewidzialna Druga Obecność Chrystusa na ziemi. Russell i Barbour udowodnili w niej także, że w 606 roku p.n.e. upadło królestwo Judy, a tym samym cała władza przeszła w ręce pogan – rozpoczęły się Czasy Pogan. Koniec okresu „siedem czasów” z proroctwa Daniela (2520 lat) miał upłynąć w 1914 roku, kiedy to spodziewali się oni końca Czasów Pogan i początku ustanawiania Królestwa Bożego. Poza tym Russell przedstawił idee Okupowej ofiary Jezusa i Restytucji świata.

* * *

KAMPANIA GŁOSZENIA POWROTU NASZEGO PANA

W okresie tym Charles spędzał mniej więcej tyle samo czasu w Allegheny i Pittsburghu (stan Pensylwania), co w Rochester (stan Nowy Jork), gdzie wchodził w skład personelu wydającego czasopismo *Herald of the Morning*. Mniej więcej w tym samym czasie Charles Russell i Nelson Barbour zaczęli podróżować w celu zyskania większej liczby czytelników czasopisma. Koszty tych podróży były pokrywane ze sprzedaży książki *Three Worlds and the Harvest of This World*, a także z prywatnych środków Russella. Po pewnym czasie dołączył do nich jeszcze John Paton, którego koszty podróży były pokrywane w podobny sposób. Była to trwająca kilka miesięcy energiczna kampania głoszenia „powrotu Pana”. Podróżując od miasta do miasta promowali i sprzedawali książkę *Three Worlds and the Harvest of This World*. Charles intensywnie podróżował po [Nowej Anglii](#) i stanach: [Nowy Jork](#), [Pensylwania](#), [Ohio](#), [Indiana](#), [Michigan](#), [Wirginia Zachodnia](#) i [Kentucky](#). Wykorzystał przy tym swoje doświadczenie handlowca i reklamował książkę w nowoczesny sposób, przy użyciu rozdawanych ulotek. Do ulotek dołączał formularz subskrypcji czasopisma. Sama ulotka w rzeczywistości była 32-stronicowym traktatem zatytułowanym *Three Worlds Tract* (pol. *Traktat Trzy Światy*). Była to skrócona wersja powyższej książki. Równocześnie Charles rozprawdzał swoją wcześniej wydaną broszurę pt. *The Object and Manner of Our Lord's Return*, której nakład 50 tys. egzemplarzy szybko się rozszedł. W krótkim czasie trzeba była wznowić jej nakład.

Bardzo szybko Russell doszedł do wniosku, że bardziej korzystnym będzie, jeśli jeden z nich osiadzie gdzieś na stałe, i zajmie się regularnym wydawaniem religijnego czasopisma, które podtrzymywałoby zainteresowanie i rozwijało znajomość Prawdy wśród czytelników. Ponieważ Barbour posiadał już takie doświadczenie, zrozumiałby był jego wybór. Barbour początkowo usiłował wymówić się z tej propozycji, argumentując, że wciąż jest brak nowych subskrypcji czasopisma. Wskazał również, że brak maszyny do pisania (została sprzedana) uniemożliwia pisanie artykułów do czasopisma *Herald of the Morning*. Aby rozwiązać te trudności, Russell pozostawił w banku czek na kilkaset dolarów do dyspozycji Barboursa. Środki te miały umożliwić zakupienie maszyny do

pisania i wznowienie wydawania co miesięcznego periodyku. Russell zastrzegł także, aby środki te były wydawane bardzo oszczędnie.

Tymczasem Russell i Paton kontynuowali podróżowanie, wykorzystując każdą okazję na przemawianie do zainteresowanych osób. Odczyty i wykłady biblijne wygłaszali na publicznych zebraniach, na ulicach i w protestanckich kościołach. W ten sposób nowo odkryte prawdy biblijne docierały do coraz większego grona Adwentystów, z których wielu po zawodzie 1844 roku było pogrążonych w zwątpieniu. Teraz do ich serc i umysłów napływały słowa pełne otuchy i nadziei. Był to okres wielkiego podekscytowania, podczas którego wiele osób sięgało głębiej do Słowa Bożego. Właśnie **dzięki tej działalności Russell stał się znany jako „pastor”**. Liczba zwolenników prezentowanych przez niego nauk stopniowo rosła, a jego opinia jako dobrego publicznego mówcy umacniała się. Podczas objazdu stanu Nowa Anglia, Prawdą zainteresował się młody kaznodzieja Metodystów, A.P. Adams, który w krótkim czasie stał się stałym współpracownikiem. Do ich grona dołączył również A.D. Jones, który stał się cennym współpracownikiem w dziele Żniwa.

Być może pod wpływem tych doświadczeń Russell podjął zupełnie nowatorską inicjatywę i zwołał dwa spotkania, na które zaprosił wszystkich duchownych z Allegheny i Pittsburgha. Pragnął przedstawić im wnioski, jakie wyciągnął ze studiów biblijnych. Był przy tym przekonany, że logiczne i harmonijne nauki biblijne przekonają duchownych i poprzez kościoły będzie można dotrzeć z prawdą do wszystkich ludzi. Uważał, że jeżeli uda mu się dowieść, że w dawnych czasach miało miejsce odstępstwo od nauk biblijnych, oraz że Biblia może być obecnie lepiej zrozumiana, duchowni ci będą mogli wykorzystać swoje wpływy, aby przekonać duchownych całego świata do głoszenia przesłania ze swych ambon. Na spotkania przybyła około jedna trzecia zaproszonych duchownych. Mimo długiej dyskusji, nikt nie zgodził się z przedstawionymi przez Russella koncepcjami. Wtedy też Russell doszedł do wniosku, że należy dotrzeć do poszczególnych ludzi, a nie do wielkich kościołów chrześcijaństwa.

Podjął on wówczas cztery ważne decyzje: (1) postanowił poświęcić swe życie rozpowszechnianiu prawdy Ewangelii; (2) postanowił sprzedać część swoich udziałów w rodzinnym interesie i pozyskane w ten sposób środki finansowe przeznaczyć na działalność ewangelizacyjną; (3) postanowił nie zbierać pieniędzy na swoich spotkaniach religijnych; (4) postanowił, że praca będzie w całości opierać się na dobrowolnych datkach, nawet jeśli miałyby to oznaczać zużycie całego jego majątku na dzieło prawdy. W rezultacie Russell niezwłocznie, w wielkim pośpiechu, sprzedał kilka swoich sklepów odzieżowych oraz inne interesy, uzyskując w ten sposób kwotę około 350 000 \$ (kwota ta posiadała siłę nabywczą równą dzisiejszym 6 700 000 \$ - dane szacunkowe za 2005 r.). Zrobił to, ponieważ był poświęcony Bogu i jak wówczas rozumiał, pozostały jeszcze zaledwie dwa lata do 1878 roku, w którym to roku spodziewali się zabrania świątych z ziemi.

Młody Charles Russell

Dysponując teraz większą ilością wolnego czasu, Charles przyspieszył ilość i częstotliwość swoich podróży. Wykorzystując ulotki, z kilkutygodniowym wyprzedzeniem informował mieszkańców danego miasteczka o swoim przyjeździe z zamiarem wygłoszenia kazań ze Słowa Bożego. W lokalnych gazetach pojawiały się zazwyczaj ogłoszenia obwieszczające przyjazd pastora Russella. Zapraszał on na spotkanie i wysłuchanie wykładu, z możliwością zadania pytań. W tym celu wynajmował sale lub korzystał z wynajętych dużych namiotów misyjnych. Okazjonalnie był zapraszany do kościołów protestanckich. Wśród wielu znanych protestanckich pastorów takie marketingowe metody stosowane przy ewangelizacji wywoływały zgorszenie, jednak Charles tym się nie przejmował. Miał silne poczucie misji i starał się jak najszybciej, w jak największym zakresie rozpowszechnić powierzone mu poselstwo prawdy. Ogłaszał, że w 1874 roku w niewidzialny duchowy sposób powrócił Chrystus Pan. Informował przy tym słuchaczy, że oznacza to koniec „Czasów Pogan” i początek „wielkiego ucisku, jakiego nie było, odkąd istnieją narody”. Miał to być także początek ustanawiania Królestwa Bożego na ziemi.

Wszystko to razem było ogłoszonym przez pastora Russella posłannictwem z Ew. Mateusza: „A o północy stał się krzyk: Oto oblubieniec idzie; wynijďte przeciwko niemu!” (**Mat. 25:6**). W ten sposób rozpoczęła się po okrzyku wspólna praca, która była poprzedzona kilkoma latami indywidualnej pracy żęcia. Ogłoszenie posłannictwa o drugim przyjściu naszego Pana rozpoczęło oddzielanie Kościoła (prawdziwie poświęconych) od Babilonu. Praca ta trwała do wiosny roku 1878. Przez cały ten czas trwała również praca pierwszego wezwania Żniwa Wieku Ewangelii (1874-1881).

* * *

Opracowano na podstawie: Charles F. Redeker, Pastor C.T. Russell. Messenger of Millennial Hope, s. 9-45. Niektóre informacje zaczerpnięto z: F. Zydek, Charles Taze Russell: His Life and Times. The Man, the Millennium, and the Message i czasopisma Watch Tower.

Zobacz także:

[1878-1880 - Początek wydawania Strażnicy Syjonu](#)

[Szczegółowy życiorys C.T. Russella](#)

Jeżeli zauważyłeś błąd w pisowni, powiadom nas poprzez zaznaczenie tego fragmentu tekstu i przyciśnięcie *Ctrl+Enter*.